

PATENTNI SPIS BR. 12219

**Naamlooze Vennootschap Irma Industrie en Ruwmaterialen Maatschappij,
Rotterdam, Holandija.**

Uložak iz mazivog materijala za tijela, koja se taru jedno po drugome.

Prijava od 30 avgusta 1934.

Važi od 1 maja 1935.

Pravo prvenstva od 11 jula 1934 (Nemačka).

Pronalazak se odnosi na uložak iz mazivog materijala za tijela bilo koje vrste, koja se međusobno taru.

Kao primer takvih tijela može se ukazati na plosnata pera kao poznati konstrukcioni elemenat. Poteškoće, koje nastaju kod upotrebe takvih pera, uvjetovane su u prvom redu trenjem između pojedinih listova pera. Relativno velike plohe pera, koje se taru zahtjevaju trajno mazanje, ako nećemo da se elasticitet pera znatno smanji, ali su za to preduvjeti jako nepovoljni.

Dosad upotrebljavana sredstva za mazanje, na pr. mast ili s masti izmiješan grafit, isperu se nakon kraćeg vremena vodom i prljavštinom te se istisnu međusobnim pomicanjem listova pera. Također poznati zaštitni nazuvci za pera nisu mogli spriječiti istiskivanje mazivog sredstva nakon kraćeg vremena upotrebe. Pomanjkanje efikasnog mazanja listova pera nije samo smanjivalo, kako je već spomenuto, u znatnoj mjeri elastično djelovanje pera nego je također prouzrokovalo pojave trošenja uslijed trajnog rezanja i korozije vodom, koja prodire između listova pera. Daljna neugodna propratna pojava nemazanih plosnatih pera je cvilenje, koje naročito teško osećaju vozači automobila.

Pokušavalo se na razne načine, da se odstrane ovi nedostaci kod tijela, koja taru jedno o drugo, tako na pr. ulaganjem metalnih listova, plosnatih brončanih ploča,

azbestnih vrpca i sl., a da se tim sredstvima ipak nije postigao zadovoljavajući rezultat.

Pronalazak polazi od iznesenih tehničkih gledišta i daje osnovni uvjet samo za potpuno izdašno, nego također trajno i efikasno mazanje priležnih ploha i pojedinih tijela, koja se taru. Pri tom je mišljeno na tijela bilo koje vrste, a ne samo na plosnata pera, koja su spomenuta samo kao primjer.

Uložak prema pronalasku sastoji se u bitsnosti iz žičnog rešeta, koje je protlačivanjem plastičnom masom iz azbesta, grafita i sintetičkih smola kao kondenzacionih produkata karbamida ili fenol-tormaldehida, te sredstava za vezivanje i otvrdnjivanje pretvoreno u jednu naknadno još otvrdnutu ploču, čija debljina premašuje samo za djelove milimetra debljinu žičnog rešeta, te čija ukupna masa stoji u nutarnjoj međusobnoj vezi. Pri tom se svrsishodno protlačivanje i natlačivanje žičnog sita masom izvodi na kalendaru za ploče. Za naknadno otvrdnjivanje ploče upotrebljava se tlak prese, eventualno uz upotrebu topline.

Za objašnjenje pronalaska neka posluži nacrt.

Sl. 1 prikazuje presjek uložka prema pronalasku.

Sl. 2 objašnjuje upotrebu uložka kod lisnatih pera.

Sl. 3 prikazuje upotrebu uložka kod automatske izvrstive spojke.

Iz presjeka uložka na sl. 1 vidi se žično rešeto, koje se sastoji iz žica a i o-komito na njih žica b. Kod nacrtane izvedbe iznosi razmak od sredine jedne do sredine druge žice približno trostruku debljinu žice. Protlačivanje i natlačivanje žičnog rešeta a, b izvedeno je masom c, koja se uglavnom sastoji iz azbesta, grafita i sintetičkih smola kao kondenzacionih produkata karbamida ili fenol-formaldehida (na pr. bakelita), te sredstava za vezivanje i otvrdnjivanje. Tom se masom mora žični rešetni uložak tako dobro protlačiti i natlačiti, da nastane nutarnje vezanje između svih dijelova mase međusobno i između mase i žičnog rešeta. Debljina ploče d smije nakon završetka prešanja da premašuje debljinu e žičnog rešeta samo za dijelove milimetra, da bi se spriječilo otokidanje gornjeg odn. donjeg dijela mase od ostale mase i žičnog rešeta.

Prema pronalasku napravljeni ulošci mogu se upotrebiti između tijela svake vrste, koja se taru. Na Sl. 2 je prikazano, kako su međuulošci f prema pronalasku utisnuti između pojedinih listova g plosnatih pera. Ulaganje ovih uložaka ima kao posljedicu, da kod savijanja pera ne nastaje buka, te površine listova pera ostaju glatke i mazane. Već prema traženom stepenu mazanja može se sadržaj grafita u plastičnoj masi povećati ili umanjiti. Također se sadržaj bakelita prilagođuje traženom stepenu tvrdoće.

Na Sl. 3 prikazana je kao primjer primjene automatska sigurnosna spojka, pomoću koje su spojene međusobno osovine h i i. Na osovini h uklinjena ploča k leži između metalnih ploča l i m, koje su spo-

jene sa osovinom i. Doticanje se vrši preko uložaka n i o, koji su napravljeni prema pronalasku. Takve sigurnosne spojke omogućuju, već prema izboru sastava za ploče n i o i prema tlačnom pritisku, najfinije prilagođavanje na propisani najveći moment vrtnje, koji se prenosi, te se mogu upotrebiti za najrazličitije svrhe, kod kojih nastupaju iznenadna preopterećenja, kao kod valjara, presa, strojeva za štancanje, bušenje, za narezivanje vijaka i drugih tvorničkih strojeva.

Za uložno žično rešeto preporučuje se upotreba u izvesnim granicama plastičnog materijala, koji nije pretvrd, da bi se moglo izvesti stlačivanje sa masom. Otvrdnjivanje se može izvesti u toplim ili hladnim tlačnim kalupima ili u obje vrste, te ima za svrhu, da povisi čvrstoću i otpornost ploča.

Patentni zahtevi:

- 1) Uložak iz mazivog materijala za tijela, koja leže jedna na drugima, naznačen žičnim rešetom (a, b), koje je potlačivanjem i natlačivanjem plastičnom masom (c) iz azbesta, grafita i sintetičkih smola kao kondenzacionih produkata karbamida ili fenol-formaldehida, te sredstava za vezivanje i otvrdnuće pretvoreno u ploču, koja se naknadno još otvrdne, a čija debljina (d) premašuje debljinu (e) žičnog rešeta samo za dijelove milimetra, dok joj cjelokupna masa stoji u unutarnjoj međusobnoj vezi.
- 2) Uložak po zahtjevu 1, naznačen time, što se naknadno otvrdnjivanje izvodi tlakom prese, eventualno uz pomoć topline.

Fig.1.

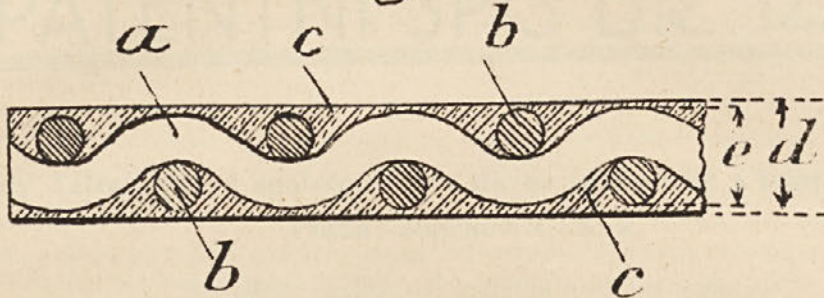

Fig.2.

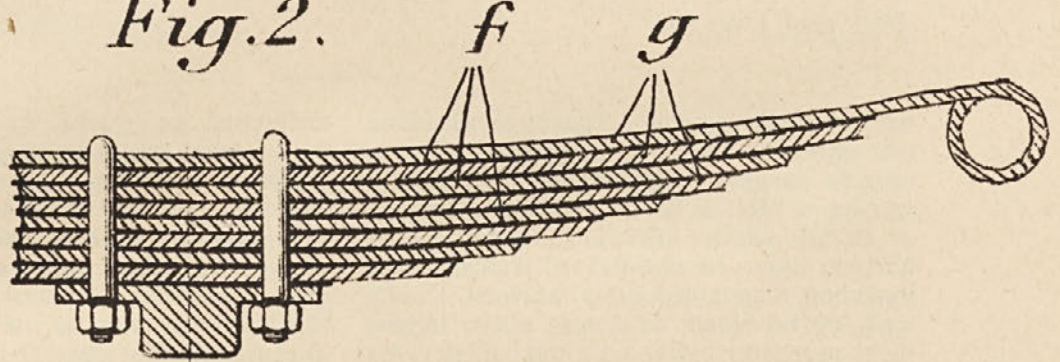

Fig.3.

